

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 190-1895)

Originalt emne

Bygningsvæsen

Bygningsvæsen/Bygningsvedtægt

Uddrag fra byrådsmødet den 11. juli 1895 - side 5

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 190-1895)

Ved Lov Nr. 216 af 5te Decbr. 1894 angaaende uderligere Regler for Tilvejebringelsen af Bygningsreglementer for Landdistrikter og Bygningsvedtægter for Købstæderne er det i § 2 bestemt, at de Bestemmelser, som indholdes i den ved Justitsministeriets Bekendtgørelse af 19de April 1890 kundgjorte Bygningslov for Frederiksberg Kommune, skulle herefter kunne optages i de i medfør af Bygningslov for Købstæderne af 30te December 1858 § af vedkommende Kommunalbestyrelse affattede og af Justitsministeriet approberede Vedtægter, uanset at Bestemmelser i sidstnævnte Lov derved forandres eller lempes.

I Anledning heraf blev der i Mødet den 14de Februar d. A. under Sag Nr. 7895 paa Forslag af Formanden nedsat et Udvalg paa 4 Medlemmer, hvoraf Byraadet vælger de 2 og Bygningskommissionen de 2, til at fremkomme med Forslag til de Forandringer, som under Hensyn til den saaledes givne Lovbestemmelse kunde være ønskelige i den under 16de November 1893 stadfæstede Bygningsvedtægt for Aarhus Købstad (se Byraadsforh. for 1893, Till. S. 29-45).

Dette Udvalg besattes straks for Byraadets Vedkommende med Kjer og Meyer, og Bygningskommissionen valgte i sit Møde af 6te Marts til Medlemmer af samme Bygningsinspektøren og Arkitekt Kuhnell. I Byraadets Møde af 21 de Marts valgtes derhos Formanden til Medlem af Udvalget der saaledes kom til at bestaa af ialt 5 Medlemmer.

I Mødet den 16de Maj indkom der for Byraadet en af Aarhus Stiftamt under 15de f. M. kommuniceret Skrivelse fra Justitsministeriet saalydende:

"Da Antallet af Ansøgninger om Dispensation fra Bygningslovgivningen vedrørende Byggeføretagender i Aarhus Købstad i de sidste Aar har været i uforholdsmæssig stiging, idet der navnlig hertil er indkommet et særdeles stort Antal Ansøgninger om Dispensation fra Bestemmelserne i § 11 af Bygningsloven for Købstæderne af 30te December 1858 og i §§ 7 og 17, sidste stykke, af den under 16de November 1893 stadfæstede Bygningsvedtægt for Aarhus Købstad, har Ministeriet taget under Overvejelse, hvad der maatte kunne foretages for at raade Bod paa dette, saavel for de byggende som for Myndighederne lidet helsige Forhold, og Ministeriet finder herefter Grund til at udtale følgende:

Forsaavidt angaar de i Bygningslovens § 11 indeholdte Forskrifter, skal man under Henvisning til Lov Nr. 216 af 5te december f. A. § 2 tjenstligt anmode Amtet om at ville til Købstadens Byraad gennem Vedtagelse af Tillægsbestemmelser til Købstadens Bygningsvedtægt helt eller delvis svarende til §§ 15-20, specielt §§ 15, 19 og 20 af den under 19de April 1890 bekendtgjorte Bygningslov for Frederiksberg kommune at skabe Betingelser for Undgaaelsen af de med Hensyn til den anførte Lovbestemmelse hyppige ministerielle Dispensationer, i hvilken Henseende tilføjes, at der fra Ministeriets Side ikke havest noget at erindre imod, at der, hvis dette maatte foretrækkes af Byraadet, i Stedet for den i den frederiksbergste Bygningslovs § 19, 2det Punktum indeholdte Passus "ere dog tillades", sættes "kunde dog tillades af Bygningskommissionen".

Med Hensyn til § 7 den ovennævnte Bygningsvedtægt undlader man ikke at bemærke, at Ministeriet, efter at Forskrifterne i Bygningsloven af 30te December 1858 § 7 ved de foreliggende Vedtægtsbestemmelser ere undergaaede en Omregulering, der forener et rimeligt Hensyn til de byggende med de krav, som Sikkerhedshensyn stille, ikke kan anse det forsvarligt at benytte den samme ved Bygningslovens § 39 meddelte Bemyndigelse til, hvis særdeles vægtige Grunde tale derfor, i enkelte Tilfælde at tillade Afbigelse, til som fuldstændig kulant Ekspedition stadig at dispensere fra disse Forskrifter, og Ministeriet er derfor sinder ikke fremtidig at meddele Dispensation i saa stort Omfang som histil sket.

Idet vedkommende Bygningsmyndigheder bedes sat i Kundskab herom, ønsket deres Opmærksomhed derhos henledet dels paa, at der fra Justitsministeriets Side intet havest at erindre imod, at den Bygningskommissionen ved § 7 e givne Bemyndigelse til at meddele

Dispensation med Hensyn til Mure om Trappehuse i Lighed med, hvad der for Kjøbenhavns Vedkommende er Praxis, anses gældende ogsaa med Hensyn til de Trapperne omgivne Mure, der ikke fremtræde som særlige Udbygninger, dels paa Bestemmelserne i § 27 e og det derpaa følgende Stykke af den frederikbergske Bygningslov, hvilke Bestemmelser i visse Tilfælde vilde kunne gøre ministeriel Dispensation uformøden.

Hvad endelig angaar Bygningsvedtægten § 17 sidste Stykke, maatte der rettest til dette føjes en Bestemmelse om, at den der ommelte Passage ved Hovedtrappen kan indsnævres til 12 Alen, idet der heller ikke paa dette Punkt haves noget at erindre imod, at Udgangen til saadan Indsnævring, hvis dette maatte foretrækkes, betinges af særlig af Bygningskommissionen meddelt Tilladelse.

Om de Bestemmelser, som Byraadet herefter maatte finde Anledning til at træffe, forventer man at modtage nærmere Meddelelse."

Denne Skrivelse vedtog man i sidstnævnte Møde at kommunikere Bygningskommissionen samt forøvrigt henvise til ovennævnte Udvalg.

I Mødet den 4de d. M. fremkom Udvalget med Forslag til Forandringer i og Tilføjelser til Bygningsvedtægten, bilagt med Ændringsforslag fra Bygningskommissionen, om hvilke Forslag der forhandles, hvorefter Sagen overgik til 2den Behandling i nærværende Møde, til hvilket Ændringsforslag indkaldtes.

Ved Sagen 2den Behandling i nærværende Møde vedtoges Fællesudvalgets Forslag med enkelte Ændringer.

Det vedtagne Forslag forelagdes derefter Justitsministeriet til Approbation ved saalydende Skrivelse af 13de Juli d. A.:

"Efter at Lov Nr. 216 af 5te Decbr. 1894 var udkommen, nedsattet der her et af Medlemmer af Byraadet og af Bygningskommissionen bestaaende Udvalg, der skulde tage under Overvejelse, hvilke Bestemmelser i Bygningslov for Frederiksbjerg Kommune der kunde være Anledning til at søge optagne i Bygningsvedtægten for Aarhus Købstad.

Fra dette Udvalg fremkom derefter vedlagte Forslag af 11te d. M., ved hvis Behandling i Bygningskommissionen denne foreslog de i Genpart vedlagte Ændringer i Udvalgets Forslag, som Kommissionen i øvrigt tiltraadte. Byraadet har derefter i 2 Møder behandlet sagen og vedtaget medfølgende Forslag til Bygningsvedtægt for Aarhus Købstad, hvilket Forslag er i overensstemmelse med Udvalgets ovennævnte Forslag, dog med følgende

Ændringer:

1. I ny § 3 (gl. § 2) næstsidste Stykke ere ordene "12 Tommer over Kørebanens Midte" forandrede til "6 Tommer over fortovet".
2. J. § 4 er sidste Punktum udgaaet og i stedet derfor sat: "Saafremt den byggende ikke benytter denne Ret, komme Bestemmelserne i Bygningslovens § 2 om Erstatning for Afstaaelse af Grund til Gadeudvidelsen m. m. til Anvendelse."
3. I tilføjelsen i ny § 8 (gl. !.4) er "Bygningsinspektøren" forandret til "Bygningskommissionen".
4. I. ny § 11 (gl. § 7) Litra a ere Ordene "i den øverste Etage, og som saadan anses og murede Kviste, 1½ sten, i de to nedenfor værende Etager 2 sten, i de 2 paafølgende Etager 2½ sten" forandrede til "i de to øverste Etager - som Etage anses ogsaa murede Kviste - 1 ½ Sten."
5. Samme §'s Litra c's Begyndelse er affattet saaledes: "Murtykkelsen i Gavle og Bagmure skal være" ofv.
6. Efter Vedtagelsen af Forandringen i §'ens litra a skulde den af Udvalget foreslaaede Slutningstilføjelse til §'en: "Uagtet disse Bestemmelser kan dog Bygningskommissionen give Tilladelse til i mindre 1= eller 2=Etages Bygninger at anvende 1½ Stens i 2 paa hinanden følgende Etager, og at anvende 1 stens Murværk i smaa 1=Etages Udhule" bortfalde.
7. I ny § 13 (gl. § 9) 4de Stykke ere Ordene "maa afrundes i Hjørnerne" forandrede til "med deres Profil ved Hjørnerne maa føres ind til den tilbageliggende Mur (forkrøbbes)."
8. til ny § 22 (gl. § 13) er føjet "Bjælkehovederne skulle beklædes med Tagpap eller andet for Fugtigheden uigennemtrængeligt Materiale."
9. I ny § 24 (gl § 15) er indsat efter første Punktum: 2Man kan ogsaa vælge andre andre rektangulære Tværsnit, naar Bærevnen ikke derved formindskes."
- 10 I ny § 26 (gl. § 17) er Tilføjelsen forandret saaledes:"som dog med Bygningskommissionens tilladelse ved Hovedtrappen kan indsnævres til 1 Alen 12 Tommer."
11. I ny §§ 31 og 36 er "Bygningsinspektøren" forandret til "Byggekommisionen".

Idet Byraadet tillader at indstille dette Forslag til det høje Ministeriums Stadfæstelse, skal man med Hensyn til de Forandringer i den nygældende Vedtægt, der ikke ere optagne fra Bygningslov for Frederiksbjerg, bemærke følgende.

ad 1. Navnlig af Hensyn til Butikker er det foreslaaet at forandre 12 Tomer til 6 tommer, hvorhos man har ment, at det vilde være tigtigere at tage Højden over Fortovet end over Gadens Kørebane.

ad 2. Ændringen er foreslaaet til Betyggelse for privates Interesser, om end ikke ganske nødvendigt efter Indholdet af den følgende fra Frederiksbjerg Bygningslov optagne Bestemmelser.

ad 4. Navnlig af Hensyn til 2 Etages Bygninger har man ment at burde fremkomme med denne Ændring, der vel for den anden af de to øverste Etager giver en mindre Murtykkelse end den, Frederiksbjerg Bygningslov foreskriver, men for Bygninger med flere Etager giver dels samme, dels større Murtykkelse, og i ethvert Fald indeholder større Fordringer til Murtykkelse end § 7 i Bygningslov for Købstæderne.

ad 5. Denne Ændring er kun en Redaktionsændring.

ad 7. Bestemmelsen om, at Udladninger skulle "afrundes i Hjørnerne" er indkommen i Vedtægten for at undgaa Ordet "forkrøbbe", jfr. Justitsministeriets Skrivelse til Aarhus Stiftamt af 29de Septbr. 1893, men betegner ikke det, som har været tilsigtet, hvilket indeholdes i den her foredlaaede Ændring.

ad 8. Foreslaaet for at forebygge, at Bjælkehoveder skulle raadne.

ad 9. Forslaget er i Overensstemmelse med hvad der er foreskrevet i Vedtægtens gl. § 13, ny § 22, 1ste Stykke, sidste Punktum om Bjælkerne i en Bygning.

ad 10. Henvises til Justitsministeriets Skrivelse af 9de Maj d. A. til Aarhus stiftamt, næstsidste Stykke.

ad 3 og 11. Den "Bygningsinspektøren" i de paagældende Bestemmelser tillagte Myndighed vil man foretrække lagt i Bygningsinspektøren Haand.

Endvidere bemærkes, at man har ment at kunne indskrænke Fordringen i nugældende Vedtægts § 10, ny § 14, om mindst en Stens Murtykkelse i Skillevægge til vægge over 5½ Alen, samt at Forandringen i Bestemmelserne om Skorstene, der ere samlede fra den nugældende Vedtægts §§ 19 og 20 i ny §. 28, tilsigter at give Bygningskommissionen

Myndighed til at føre Tilsyn saavel med Dampskorstene (gl. § 19) som med Skorstenene fra Bageovne m. m. (gl. § 29) ikke blot ved deres Opførelse, men ogsaa naar Bedrifterne udvides eller, efter at være nedlagte, genoptages."

Det bemærkes derhos, at Justitsministeriet ved en gennem Aarhus Stiftamt modtagen Skrivelse af 29de Avgust d. A., som er saalydende:

"Efter at det af Aarhus Byraad vedtagne, af Hr. Kammerherren under 24de f. M. hertil indsendte Udkast til Ændringer i og Tillæg til Bygningsvedtægten for Aarhus Købstad har været gjort til Genstand for Overvejelse i Justitsministeriet, har man ved samme fundet Anledning til følgende Bemærkninger:

ad § 3. det henstilles, om Byraadet ikke maatte finde Anledning til paa enkelte Punkter at fuldstændiggøre det i Udkastet indeholdte System af Regler angaaende Kontrol med Anlæg af Gader og veje, ved hvilke der favnes dels bestemt Fastsættelse af, at det offentlige skal godkende Retningslinien m. v. af de af private anlagte Veje, dels et Paabud om Vejes Anlæg overhovedet ved private Bygninger udenfor de Tilfælde, hvor Udparcellering tilsigtes, saa at ikkun de mindre fuldstændige Bestemmelser i Bygningslovens § 20 i saa Henseende ville staa til Raadighed. Der kunde i saa Henseende foretages følgende Ændringer i § 3:

Ordet "bestemt" i 1ste Punktum kunde ændres til "godkendt af Byraadet".

Efter 1ste Stykke kunde indsættes § 6, 2det Punktum o. ff. af Bygningsloven for Frederiksberg Kommune ("Paa en Grund.....beslattes") saaledes at de 3 sidste Punkummer af nævnte § 6 altsaa flyttes frem fra den efter § 3. 2det stykke tiltænkte Plads.

I Udkastets 2det Stykke burde Ordene "jfr. Bygningslovens § 20" ændres til "til Godkendelse af Byraadet".

ad § 18 5. Odene "efter de hidtil gældende Regler" henstilles for Tydeligheds Skyld ændrede til "af Købstadens Kasse efter uvillige Mænds Skøn".

ad § 18. "Bygningskommissionen" bør til større Betyggelse for den byggende ændres til "Byraadet".

ad § 39. det henstilles, at der til Paragraffen føjes: "Alle herom opstaaende Spørgsmaal afgøres af Bygningskommissionen."

Under Henviſning til Foranstaaende Bemærkninger skulde man tjenstligt anmode Dem om

behagelig paa at ville forelægge Sagen, hvis Bilag følge hoslagt tilbage, for Byraadet, om hvis Beslutning man forventer at modtage nærmere Meddelelse."

tilbagesendte Sagen til nærmere Erklæring i hvilken Anledning Byraadet i Mødet den 12te Septbr. efter forud indhentet Erklæring af Fællesudvalget besluttede paa ny at tilstille Justitsministeriet Sagen med følgende Skrivelse til Stiftamtet af 14de f. M.:

"I den med Stiftamtets behagelige Skrivelse af 4de d. M. kommuniserede Skrivelse af 29de f. M. har Justitsministeriet foreslaaet nogle Ændringer i det af Byraadet tidligere indsendte Udkast til Ændringer i og Tillæg til Bygningsvedtægten for Aarhus Købstad.

I denne Anledning undlader Byraadet ikke at meddele, at efter Sagen har været til Forhandling i Bygningskommissionen og Byraadet, har dette i Overensstemmelse med Bygningskommissionens Indstilling tiltraadt af Justitsministeriet foreslaaede Ændringer, nemlig:

I § 3, 1ste Punktum forandres Ordet "bestemt" til "godkendt af Byraadet".

I samme § indsættes efter 1ste Stykke 2det Punktum af § 6 i Bygningslov for Frederiksberg saalydende: " Paa en Grund, der ikke ligger ved en af Byraadet godkendt offentlig eller privat Gade eller Vej, maa Bygninger først paabegyndes, naar derfra er udlagt en Vej af tilstrækkelig Bredde og i en hensigtsmæssig Retning ud til en tilstødende offentlig Vej."

I samme §'s 2det Stykke, 1ste Punktum forandres Ordene "jfr. Bygningslovens § 20" til "til Godkendelse af Byraadet", og Punktummet indsættes efter §'ens 2det Stykke.

I § 5 forandres Ordene "efter de hidtil gældende Regler" til "af Købstadens Kasse efter uvillige Mænds Skøn".

I § 18 forandres "Bygningskommissionen" til "Byraadet".

I § 39 tilføjes i Slutningen: "Alle herom opstaaende Spørgsmaal afgøres af Bygningskommissionen."

Det henstilles derhos, at sidste Punktum i 1ste Stykke af § 3 henflyttes efter 2det Stykke, for at tydeligere, at den deri indeholdte Regel har Anvendelse ved Bebyggelse af saavel private som offentlige Gader.

De saaledes anførte Ændringer har man paategnet Byraadets oprindelige Forslag, der tilbagesendes tilligemed Sagens andre Bilag."

Ved Skrivelse til Stiftamtet af 27de September d. A. meddelte Justitsministeriet, at
Byraadets Forslag under f. D. var stadfæstet.

Ministeriets Bekendtgørelse herom er optagen i Tillægget.

